

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: RR-066-25

Dato: 29. april 2025

Stillet af: Stine Roldgaard (F)

Besvarelse udsendt den: 12. juni 2025

Grå stæroperationer

Spørgsmål:

Jeg fik en undring efter at have talt med nogle borgere, der har fået opereret øjne i Region Hovedstaden indenfor de sidste par år.

Er der forskel på prisen på øjenoperationer i forhold til om patienter med grå stær opereres på privat eller offentligt hospital?

Kan det passe at proceduren er, at man på Glostrup opererer begge øjne på én gang og at man generelt tager ét øje ad gangen på privathospitalerne?

Har vi tal på dette?

Og hvad er den faglige begrundelse, hvis der er tydelig forskel mellem offentlig og privat procedure?

Svar:

Er der forskel på prisen på øjenoperationer i forhold til, om patienter med grå stær opereres på privat eller offentligt hospital?

Der er forskel på prisen på øjenoperationer i forhold til, om patienter med grå stær opereres på privat eller offentligt hospital. Der er desuden forskel på prisen i forhold til, om patienten er henvist til privathospital på en regional udbudsftale eller på udvidet frit sygehusvalg.

Operationer for grå stær varetages i Region Hovedstaden af Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme (Øjenklinikken Glostrup). Dertil har Region Hovedstaden aktuelt udbudsaf tale vedrørende udredning og behandling af grå stær med følgende tre privathospitaler: Scandinavian Eye Center ApS, Øjenklinik-Amager I/S og Øjenklinikken Hørsholm P/S. Scandinavian Eye Center ApS er den primære leverandør. Aftalerne om udredning og behandling for grå stær udløber ved udgangen af 2025 og skal derfor snart i udbud.

Rigshospitalet har beregnet de gennemsnitlige udgifter til en operation for grå stær, på ét eller begge øjne, til ca. 3.700 kr. Beløbet inkluderer driftsomkostninger, bl.a. linser, utensilier og medicin, og samtlige lønudgifter for ansat personale på Øjenklinikken Glostrup, som varetager grå stær behandling, inklusive administration. Beløbet er et gennemsnit, hvor ukomplicerede og komplicerede operationer er medtaget, varetagelse af komplikationer henvist fra praktiserende øjenlæger samt oplæring af kirurger og øvrigt personale.

Samarbejdshospitalernes priser er forretningshemmeligheder, og kan derfor ikke oplyses.

Specialeaftalerne for det udvidede frie sygehusvalg for 2023-2024, hvoraf forløbstaksterne fremgår (DUF-takster), er derimod offentligt tilgængelige på Sundhed.dk. For de mindst komplicerede behandlingsforløb for grå stær er forløbstaksten 4.874 kr. for operation på ét øje og 9.261 kr. for et forløb med operation på begge øjne.

Kan det passe, at proceduren er, at man på Glostrup opererer begge øjne på én gang, og at man generelt tager ét øje ad gangen på privathospitalerne?

Ved grå stær på begge øjne prioriterer Øjenklinikken Glostrup som udgangspunkt at operere begge øjne på samme dag. Der opereres dog på separate dage, hvis der er øget risiko for komplikationer, eller hvis operation foretages af yngre læger under oplæring.

Når Øjenklinikken Glostrup henviser en patient til samarbejdsklinikken, hvor der er operationsindikation på begge øjne, og der i øvrigt ikke vurderes at være øget risiko for komplikationer, så opereres begge øjne også på samme dag på samarbejdsklinikken. Ifølge Rigshospitalet er den økonomiske kompensation for operation af begge øjne samme dag tilstrækkelig høj til, at der ikke er incitament til at adskille operationerne på forskellige dage.

For private patienter og forsikringspatienter, der ikke er henvist til privathospital via Rigshospitalet, kan det ikke udelukkes, at der kan være en økonomisk gevinst ved at operere begge øjne på separate dage.

Rigshospitalet bemærker dog også, at det er relativt ny praksis at operere begge øjne samme dag.

Har vi tal på dette?

Øjenklinikken Glostrup har estimeret de samlede udgifter til operation for grå stær i 2024 til 49,4 mio. kr. hvoraf på 20,4 mio. kr. udgør forbruget ved private leverandører.

På Øjenklinikken Glostrup blev der i 2024 opereret i alt ca. 14.000 patienter for grå stær. Hertil blev ca. 3.900 patienter i 2024 henvist til udredning og behandling for grå stær ved privathospital. Det kan dog ikke opgøres, hvor mange af de henviste patienter, der af forskellige årsager ikke er blevet opereret på privathospital efter henvisning, men det vurderes at være en mindre andel.

Kun ganske få patienter i Region Hovedstaden er i 2024 henvist til operation for grå stær på udvidet frit sygehusvalg.

Hvad er den faglige begrundelse, hvis der er tydelig forskel mellem offentlig og privat procedure?

Øjenklinikken Glostrups faglige begrundelse for så vidt muligt at operere begge øjne på samme dag er, at patienten opnår hurtigere synsrehabilitering samt færre samsynsgener. Dertil fremhæver Øjenklinikken, at tidsforbruget er mindre for patienten og pårørende, samt at der opnås højest mulig udnyttelse af kapaciteten.

Hvis der er operationsindikation på begge øjne, opereres patienten på to forskellige dage, hvis der er øget risiko for infektion i øjnene efter operation, hævelse af hornhinden, hævelse af nethinden eller forhøjet øjentryk. Yngre øjnelæger, der oplæres i grå stær kirurgi, opererer ikke begge øjne samme dag. Dette er også af hensyn til risikominimering.